

Σεμινάριο θεωρίας της Φωτογραφίας

Τα μαθήματα θα πραγματοποιούνται τις ώρες **18:00-21:00** στο καφέ του **Μουσείου Φωτογραφίας Θεσσαλονίκης** (Αποθήκη Α', Λιμάνι).

Αναλυτικό πρόγραμμα εισηγήσεων

26 Ιανουαρίου

Παναγιώτης Παπαδημητρόπουλος

Το θέμα και η φωτογραφία: Από τη θεωρία (κριτήρια κρίσης του φωτογραφικού έργου) στην πράξη (Τι, πώς, γιατί φωτογραφίζω;)

Τι είναι ένα θέμα; Πώς ορίζεται; Ποια η σπουδαιότητά του στη φωτογραφική ποιητική; Τι επισυμβαίνει πριν, κατά τη διάρκεια, αλλά και μετά από τη στιγμή της λήψης; Ποια η διαφοροποίηση ανάμεσα στο θέμα, το πρότζεκτ και το συνολικό έργο του δημιουργού; Πότε αρχίζει ένα φωτογραφικό θέμα; Πότε τελειώνει; Ποια σχέση εγκαθιδρύεται ανάμεσα στον δημιουργό και στο θέμα του, ανάμεσα στο «εγώ» και στο «εγώ φωτογραφίζω»; Ποια είναι τα κριτήρια, στα οποία μπορούμε να βασιστούμε για τη διαυγή αποτίμηση του φωτογραφικού έργου; Τέλος, είναι καλό ένας φωτογράφος-δημιουργός να δουλεύει το ίδιο θέμα σ' όλη του τη ζωή ή μήπως είναι προτιμότερο να ασχολείται με πολλά και διαφορετικά θέματα ή πρότζεκτ;

2 Φεβρουαρίου

Πάρις Πετρίδης

Το σύγχρονο ντοκουμέντο: Από το γεγονός στην επινόηση

Κάθε φωτογραφία είναι ένας διπλός δείκτης: μας δείχνει τόσο τον δημιουργό (την άποψή του) όσο και τα πράγματα. Από τη μία το αντικειμενικό γεγονός και από την άλλη τη μορφή που παίρνει αυτό το γεγονός, την υποκειμενική επινόηση. Ο καταστατικός διχασμός μεταξύ μηχανικής καταγραφής και καλλιτεχνικής σκηνοθεσίας είναι πλαστός: κάθε ντοκουμέντο προϋποθέτει μια σειρά από επινοημένες αποφάσεις όπως και κάθε επινόηση είναι ένα ντοκουμέντο του εαυτού της. Συκοφαντημένο από τον μεταμοντέρνο σχετικισμό των πάντων, η τεκμηριωτική φωτογραφία επανέρχεται μετά το '70 από την πίσω πόρτα, αλλάζοντας μορφή και τακτική. Η εισήγηση θα περιγράψει αυτές τις μεταμορφώσεις, υποστηρίζοντας πως με τη νέα νέα αντικειμενικότητα, το εγγύς και το κατασκευασμένο ντοκουμέντο, συνεχίζεται η γόνιμη παράδοση της φωτογραφίας ως ίχνους της πραγματικότητας, στην (ψηφιακή) εποχή μας, όπου η μεταξύ τους σύνδεση έχει διαρραγεί.

9 Φεβρουαρίου **Μανώλης Σκούφιας**

Η κρυφή γοητεία της τοπιογραφίας

Αν και θεωρείται ότι η τοπιογραφία έφτασε στην ακμή της στον 19ο αιώνα, παρ' όλα αυτά εξακολουθεί να έλκει ακόμη το ενδιαφέρον μας, επειδή η πολιτιστική ταυτότητα και η ψυχοσύνθεση κάθε λαού είναι συνυφασμένες με το φυσικό περιβάλλον που τον φιλοξενεί και κατ' επέκταση με τις απεικονίσεις αυτού ως τοπίο. Η εισήγηση ξεκινά με μια επισκόπηση του τοπίου ως είδους στην ιστορία της φωτογραφίας και στη συνέχεια αναπτύσσονται οι διαφορετικές προσεγγίσεις στο τοπίο στον 20ό αιώνα. Ακολουθεί μια επανεξέταση του τοπίου στον μεταμοντερνισμό με σκοπό να διερευνηθεί γιατί κατά τη διάρκεια αυτής της περιόδου υπάρχει μετατόπιση σε λιγότερο περιγραφικούς τύπους τοπίου και γιατί συγκεκριμένα είδη τοπίου παρέμειναν στη σκιά της Ιστορίας της Τέχνης.

23 Φεβρουαρίου **Γιώργος Κατσάγγελος**

Ο άνθρωπος στο επίκεντρο

Ο Γιώργος Κατσάγγελος αναλύει φωτογραφίες από την ιστορία της φωτογραφίας, καθώς και από την προσωπική του δουλειά που έχουν ως θέμα τον άνθρωπο. Οι αισθητικές επιλογές των φωτογράφων, καθώς και οι επιρροές τους από τον κόσμο της τέχνης εξετάζονται σε σχέση με την εποχή και τα μεγάλα κοινωνικά ζητήματα. Η ανάγνωση των φωτογραφιών και ο τρόπος που μέσω αυτών τίθενται βασικά ζητήματα της ανθρώπινης ύπαρξης θα απασχολήσουν την παρουσίασή του.

2 Μαρτίου **Γιάννης Σταυρακάκης**

Ψυχανάλυση της εικόνας και πολιτικές του υποκειμένου

Ποιος είναι ο ρόλος της εικόνας στην κοινωνική και πολιτική ζωή και στην συγκρότηση της υποκειμενικότητας; Πώς τον αποτιμά η ψυχαναλυτική θεωρία; Και ποιες είναι οι συνεπαγωγές για τη λειτουργία του καλλιτεχνικού πεδίου και ιδίως για την τέχνη της φωτογραφίας; Αυτά είναι κάποια από τα ερωτήματα που θα επιχειρήσει να απαντήσει η εισήγηση, κινούμενη στο επιστημονικό πεδίο των σχέσεων τέχνης και πολιτικής και αναφερόμενη στην παράδοση του Freud και του Lacan.

9 Μαρτίου **Γρηγόρης Πασχαλίδης**

Selfies: Αυτο(ανα)παράσταση στην ψηφιακή εποχή

Αποτελώντας μια από τις πιο δημοφιλείς πρακτικές της σύγχρονης ψηφιακής κουλτούρας, οι selfies έχουν βρεθεί στο επίκεντρο ενός πλήθους, κυρίως επικριτικών, προσεγγίσεων. Αντίθετα από αυτήν τη συνοπτική καταδίκη τους, η

παρούσα εισήγηση εξετάζει τις selfies ως μια ποικιλία σύγχρονων επιτελέσεων του εαυτού, το εκφραστικό και συμβολικό ρεπερτόριο των οποίων αφενός συνιστά μέρος της μακράς παράδοσης της εικαστικής και φωτογραφικής αυτο-προσωπογραφίας, και αφετέρου, περιλαμβάνει καινοτομικές μορφές διαπροσωπικής και συλλογικής δράσης και αλληλεπίδρασης.